

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

ГОДИНА II

БЕОГРАД, 18. ОКТОБАР 1930.

БРОЈ 42

Садржај:

„Union“ паромлинско дioničарско друштво — Осijek
„Croatija“ дioničко друштво за индустрију дрва — Zagreb
Prometna banka d. d. — Ljubljana
Апатинска банка и штедионица д. д. — Апатин

„UNION“ PAROMLINSKO DIONIČARSKO DRUŠTVO — OSIJEK.

Прошлу пословну годину закључио је „Union“ млин са губитком. Додуше тај је губитак незнатан: износи само 71 хиљаду динара. Од тога је опет покривено 54 хиљаде преносом добитка из 1928. године, тако да у билансу исказани коначни губитак износи само 17 хиљада динара што је за подuzeће калибра Union млина једна багатела. Ну ипак је жалосно, да једно такво прворазредно подuzeће мора да заврши пословну годину са губитком и да по томе не приступи плаћању дивиденде. Наша млинска индустрија још је увек у кризи. Дачаће могли би казати да се она заоштрава. Извоз брашна бива из године у годину све мањи а на домаћем тржишту брашна прилике су све неповољније.

Нашем извозу брашна смета у првом реду царинска политика држава северне Европе које под сваку цену настоје да фаворизирају домаћу млинску индустрију. Диспарат између царине на брашно и царине на пшеницу постаје за млинску индустрију све неповољнији, тако да је данас немогуће извести веће количине брашна и у оне државе, које су до пре неколико година повлачиле хиљаде вагона нашег брашна. Пored тога, у најновије време поједине државе траже да у брашну које се ставља у промет мора бити извештан проценат брашна добиеног из домаће пшенице. По томе, кад би наши млинови htели и даље извозити брашно у dotичне државе, морали би га при увозу мешати са брашном који тамошњи млинови праве из домаће пшенице. А то ствара такве poteškoće, да је извоз готово немогућ. Са друге стране прави извозу нашег брашна јаку конкуренцију мађарска млинска индустрија. Не можда што би она била технички боље опремљена, имала боље брашно или што би њени продукциони трошкови били нижи, него једноставно из разлога, што мађарска влада поделjuje својој млинској индустрији знатне повластице. У првом реду долази у обзир извозна премија, која зна бити тако велика, да потпуно надокнади вишак царине на брашно које убиру државе које фаворизирају своју сопствену млинску индустрију. И код нас се настojало да се уведу извесне премије за млинску индустрију, које би омогућиле да се годишње изведе којих десет хиљада вагона брашна. Ну меродавни фактори odbили су односне предлоге у првом реду ради тога да се млинска индустрија налази претежно у рукама анационалних елемената и да према томе држава нема интереса да их спасава. Међутим се заборавља прво да у млинској индустрији има и српско-хрватско-словеначког капитала, а друго макар млинови били у рукама Немача и Мађара; развијена млинска индустрија не само што долази добро пољопривреди него даје могућност посла великом броју радника и јача порезну снагу. Ипак је боље да извозимо и брашно него да извозимо саму пшеницу.

И домаће тржиште није повољно за нашу млинску индустрију. Интересантно је, да код нас брашно већих млинова конзумирају у првом реду пасивни крајеви. Крајеви који имају вишак на житарицама, или конзумирају у знатној мери кукуруз или пako имају

једнoliчно брашно које мелју у малим локалним млиновима. Прошле године међутим управо у пасивним крајевима била је одлична жетва, тако да ови крајеви нису конзумирали ни половину импортираног брашна него што је то био случај других година. Како је по томе домаћи конзум брашна великих млинова био знатно мањи него других година а извоз готово потпуно заостао, настала је таква конкуренција између појединих млинова, да су цене брашна у неко време биле тако ниске да нису покривале ни режиске трошкове.

Пored тога јакe осцилације цена и то у првом реду у правцу спуштања, деловало је деморализирајући на купце који су се устручавали да купе знатније квантитете. Usled тога лоше су проšli нарочито велики млинови којима је било немогуће да праве и приближно тачне калкулације.

Да код „Union“ млина губитак у прошлој години није знатно већи, и ако би то одговарало приликама наше млинске индустрије, то се има zahvaliti чињеници, да она има афирлирани млин у Барцу (Мађарска). А мађарска млинска индустрија obзиrom на извозну политику мађарске владе prosperира доста добро тако да је Барц mogao покрити највећи dio губитка Осijeka. Мађарска влада како видимо много је liberalнија па субвенционира и извоз једног млина који је у рукама једног југословенског акционарског друштва.

Биланса за 4 последње године даје следећу слику:

Активa	1929.	1928.	1927.	1926.
Инвестиције	13.214	13.214	5.256	5.256
Благajна	621	555	281	609
Дуžници	16.911	20.572	20.603	12.514
Material	269	332	217	264
Вреће и угљен	983	669	1.013	912
Пшеница и брашно	14.734	21.929	20.466	24.754
Ефекти	8.752	8.682	8.692	8.682
Оsigурања	141	147	145	—
Губитак	71	—	181	—
Пасивa				
Главница	12.000	12.000	7.500	7.500
Резерве	7.349	7.349	6.971	7.971
Резерва valorизације	3.402	3.402	—	—
Фонд амортизације	3.824	3.399	2.973	2.623
Аkceptи	9.110	9.030	5.375	5.375
Веровници	18.625	28.577	32.777	28.764
Добитак	—	912	—	463
Укупна биланса	55.769	66.082	56.927	53.073

Сума укупне билансе reducирана је за преко 10 милиона динара. Инвестиције су на истој висини. Дуžници су опали на скоро 4 милиона динара. Пшеница и брашно за преко 4 милиона. То показује да је пословање било слабије. Мање су залихе сировина, мање је готове робе и слабија су потраживања, што показује, да је развитак послова био слабији. Подuzeће не објављује колико је вагона брашна сamljело. Сvakako знатно мање него

godine 1928. Jer inače sve te pozicije bile bi zadržale svoju visinu. Efekti su nešto porasli, sigurno radi uplate prve i druge rate akcija Privilegovane agrarne banke.

U pasivi znatno su reducirani poverioci. Od 28.6 miliona na 18.5 miliona ili za deset miliona. To je u savezu sa opadanjem nekih pozicija u aktivnoj strani bilance. To će imati bar to povoljno delovanje, da će tereti na kamatama biti u buduću nešto manji. Međutim bi poduzeće vrlo rado platilo koji milion i na kamatima, samo kad bi moglo razviti punu delatnost. Jer situacija poduzeća vanredno je povoljna. Investicije iznose jedva 13 miliona. Ako i efekte računamo kao investicije na dulji rok, svega skupa nešto preko 20 miliona. Međutim glavnica iznosi 12 miliona, razne rezerve i fondovi oko 15 miliona ili skupa 27 miliona ili daleko više nego investicije. A takovih je poduzeća kod nas veoma malo.

Prosperitet Union mlina zavisi od razvitka naše mlinske industrije. A s obzirom na današnju situaciju, prosperitet naše mlinske industrije zavisi u prvom redu od mera, koje će nadležni faktori u tom pravcu da poduzmu. Kad bi naša mlinska industrija imala one pogodnosti koje ima mađarska, akutna kriza mlinske industrije rešila bi se jednim potezom pera.

U Upravnom odboru nalaze se sledeća gospoda: Oskar Weismayer predsednik, Siegfried Poor, Sam. Kästenbaum, Dr. Nikola Kostrenčić, Julijo Pfeiffer, F. K. Schmidt, Julio Sorger, Antonin Fille, Ferdinand Vondraček; u Nadzornom odboru su gospoda: Robert Piskaček, Gejza Szabo, Dragutin Vodička, Hugo Weiss.

„CROATIA“ DIONIČKO DRUSTVO ZA INDUSTRIJU DRVA ZAGREB.

„Croatia“ dioničko društvo za industriju drva nalazi se u jakom razvitku i punoj ekspanziji. Ukupni iznos bilance bio je krajem 1926. godine Din. 13.7 miliona. Koncem 1927. taj se iznos penje na 23.1 milion. Godine 1928. ukupna bilanca iznosi 38.2 miliona, a koncem prošle godine već je na 40.5 miliona dinara. Po tome, za same četiri godine imamo jedno potrostručenje bilance. A i poslovni uspeh išao je istim tempom. Od 169 hiljada dinara gubitka u godini 1927., godine 1928. i 1929. imamo dobitak od 350 hiljada dinara. Time je omogućeno pristupiti isplati dividende.

„Croatia“ osnovana je početkom 1918. godine. Dionička glavnica iznosila je najpre 1 milion 250.000 kruna. Godine 1919. povišena je na 3 a godine 1920. na 12 miliona kruna. To je bilo za vreme inflacije kad su neka poduzeća čak i po dva puta u godini pristupala povišenju svoje dioničke glavnice. Godine 1922. dionička je glavnica povišena na 24 miliona kruna dotično na 6 miliona dinara. Od tog doba ona je nepromenjeno na toj visini.

Akcije „Croatie“ notiraju i na zagrebačkoj berzi još od godine 1919. Nu kako se gotovo sve akcije nalaze u jakim rukama, to do prometa ne dolazi.

„Croatia“ poseduje veliku pilanu u Siraču kod Pakraca u Slavoniji, pored toga i jednu pilanu u Živinici u Bosni.

Povoljna konjunktura 1928. godine trajala je i u prvom semestru 1929. god. tako da je poduzeće moglo svoje pilane držati u punom pogonu; potražnja je za drvom bila jača nego što se je moglo izraditi. U drugoj polovini prošle godine potražnja je već bila slabija. Međutim i dalje se je radilo punom parom, jer su se imali efektirati zaključci, koji su bili ranije stvoreni. U industriji drva nije ništa neobično da od zaključka posla pa do isporuke robe prođe i nekoliko meseci. Za gorivo drvo na primer, zaključci se prave u letu, a roba se dobavlja u toku čitave zime. Prema tome i po oslabljenju konjunktura neko se vreme radi nesmanjenim intenzitetom.

Bilanca za 4 poslednje godine ovako izgleda:

Aktiva	1929.	1928.	1927.	1926.
Blagajna	233	214	221	92
Efekti	272	222	222	179

Dužnici	17.802	18.978	9.832	5.465
Investicije	22.177	17.143	12.685	7.783
Menice	—	—	169	160
Pasiva				
Dionička glavnica	6.000	6.000	6.000	6.000
Rezerva	600	600	600	600
Poverioci	33.545	31.295	16.531	7.091
Dobitak	340	354	—	—
Ukupna bilanca	40.485	38.294	23.131	13.691

Investicije su znatno porasle od godine 1927. na 1929. To je u vezi sa poboljšanjem konjunktura, što je izazvalo proširenje uređenja kao i nabavku nove pilane. Uporedo time vidimo i znatan porast poverioca. Od 16.5 miliona koncem 1927. na 31.3 miliona koncem 1928. god. Prema tome gotovo podvostručenje.

Vlastita sredstva iznašaju 6.6 miliona. Investicije preko trostruko. Razmera između vlastitih i tuđih sredstava nije najpovoljnija. Trebalo bi nastojati da vlastita sredstva iznose gotovo toliko koliko i investicije. Iznosi koji su potrebni u toku fabrikacije, dotično za koje se mora davati kredit, mogu biti pozajmljeni. Nepovoljnije je ako se i investicije vrše sa poverenim sredstvima. Znatnom proširenju poduzeća u 1928. godini imalo je uslediti i povišenje dioničke glavnice. No prilike našeg novčanog tržišta čine danas gotovo svaku emisiju nemogućom makar potreba bila i te kako evidentna i makar se poduzeće lepo razvijalo i pružalo garanciju za siguran prosperitet.

Račun gubitka i dobitka ovako izgleda:

Prihodi	1929.	1928.	1927.	1926.
Dobitak na robu	3.026	3.272	1.438	2.371
Gubitak	—	—	169	160
Prenos dobitka	54	—	—	58
Rashodi				
Beriva, porez, kamati i trošak	2.739	1.918	1.608	2.590
Dobitak	340	354	—	—

Kraće teško može da bude ako se uopšte misli donošati račun gubitka i dobitka. Ako se već prihodi ne mogu detaljnije prikazati, ono se barem mogu rashodi. Jer nije svejedno koliko se izdaje na platu i administrativne troškove, a koliko za kamate i porez. Pogotovu ako se želi pratiti razvitak poduzeća za dulji niz godina.

U izveštaju o radu u 1929. godini stoji: „nadamo se, da će se proda u budućoj poslovnoj godini opet poboljšati, te ćemo i u buduću moći da zaposlimo potpuno svoje pilane“. Jasno je da je uprava preoptimistički gledala na razvitak naše industrije drva. Jer gotovo sve pilane znatno su reducirale svoj rad a s obzirom na rusku konkurenciju kao i smanjenje potražnje radi opšte privredne krize izgleda, da će morati reducirati i u još većoj meri. Neke pilane mekog drva već su sasvim obustavile svoj pogon.

Naša industrija drva ušla je u jedan nov period krize. Međutim većina poduzeća tako je sondirana i ima takovo zaleđe da će ona tu krizu da prebrode mnogo bolje nego mnoge druge branše.

PROMETNA BANKA D. D., LJUBLJANA.

Bilanca Prometne banke u Ljubljani jedna je krupna disonanca u bankarstvu Slovenije. Dok svi novčani zavodi Slovenije akcionarskog tipa i za prošlu godinu iskazuju primerni dobitak, Prometna banka zaključila je poslovnu 1929. godinu sa gubitkom. I to sa jednim krupnim gubitkom. On iznaša ništa manje nego 5 miliona 411.241 dinara. Kako dionička glavnica iznaša samo 5 miliona, to je ona potpuno izgubljena, zajedno sa rezervnim fondovima. Očekivalo bi se da će se na dnevnom redu glavne skupštine naći i tačka „likvidacija zavoda“.

Međutim stvar ne stoji tako. Ljudi koji su skupljeni oko Prometne banke dovoljno su žilavi, da bi se tako lako prepustili sudbini. Oni dapače imaju nameru da se, pošto potpuno pročiste situaciju, novim elanom bace na posao.

Najpre se ima otpisati dosadašnji gubitak, koji iznosi 5 miliona 411 hiljada dinara. U prvom redu imaju se u tu svrhu upotrebiti razne rezerve koje sve skupa iznose oko 460 hiljada dinara. Pored toga od dioničke glavnice otpisaće se 4 miliona 950.000 dinara. Po tome dionička glavnica Prometne banke iznosila bi po otpisu gubitka 50.000 dinara, dok bi rezerva iznosila hiljadu — dve dinara. Sniženje dioničke glavnice od 5 miliona za 4 miliona 950 hiljada provest će se na taj način, što će se dosadašnjih 50.000 dionica a 100 dinara kumulirati u 500 dionica a 100 dinara. Po tome dosadašnjih 100 dionica a 100 dinara nominale pretvara se u jednu dionicu a 100 dinara nominale. Dionično vrednost jedne dionice od 100 dinara reducira se na 1 dinar.

Jasno je da je nemoguće zamisliti u Ljubljani jedan novčani zavod koji hoće nešto da znači, a koji bi imao dioničku glavnicu od samo 50.000 dinara. Međutim kod Prometne banke uporedo sa otpisom dioničke glavnice, da se pokrije gubitak, izvršiće se i povećanje glavnice na 5 miliona dinara. Po tome izlaže se u opisu 49.500 novih akcija a 100 dinara nominale. Tako će dionička glavnica ponovno iznositi 5 miliona dinara. Pedeset hiljada od ranije i 4.950.000 novo uplaćenih. Emisijoni kurs novih akcija određen je sa 110 dinara. Po tome dobiće se iznos od 495.000. Sa tim iznosom, pošto se pokriju svi troškovi skopčani sa novom emisijom, moći će se udariti temelj novom rezervnom fondu. Prema tome na kraju svih tih operacija stanje biće isto kako je bilo pred sanacijom. Dionička glavnica iznosiće 5 miliona, a rezervni fond 3—4000.000 dinara.

Bilanca za 4 poslednje godine daje sledeću sliku:

Aktiva	1929.	1928.	1927.	1926.
Blagajna	327	1.119	694	804
Menice	318	2.177	780	1.211
Valute-devize	689	1.835	807	222
Dužnici	16.103	23.672	26.941	22.738
Nekretnine	2.500	2.262	2.107	—
Gubitak	5.411	—	—	—
Pasiva				
Glavnica	5.000	5.000	5.000	5.000
Rezerva (redovita)	134	110	87	60
Ulošci	2.183	9.832	3.509	1.723
Poverioci	17.931	15.675	22.322	17.901
Dobitak	—	357	365	356
Ukupno	25.577	31.206	31.430	25.042

Zavod je osnovan tek 1924. godine, dakle kad je era inflacije već bila na izmaku. Sa ulošcima je u prvo vreme išlo polako. Nu krajem 1928. godine oni već iznašaju 9.8 miliona dinara. Krajem prošle godine iznose samo 2.2 miliona ili tek jednu četvrtinu. Da je Prometna banka u poteškoćama i da ima znatne gubitke, znalo se je već prošle godine, pa je naravno, da su se ulošci dizali. Jer oni su osetljivi i na najmanju stvar. Sa potraživanjima poverioca stvar nije tako komplikovana. Tu su veće pozicije, tu je reeskont kao i potraživanja novčanih zavoda, koji su u stanju da dobiju uvid i koji se po tome ne trebaju žuriti sa realizacijom svojih tražbina, ukoliko naravno ne postoji opasnost da budu izgubljene. Tako na primer vidimo da su prošle godine poverioci čak porasli za preko 2 miliona dinara.

Kod aktive najviše su opali dužnici i to za 7.5 miliona od podeljene veresije. Na računu dužnika leži i najveći dio gubitaka. Kad su ti gubici otpisani i za njihov iznos terećen račun gubitka i dobitka, jasno je, da je za odgovarajuću sumu morala biti smanjena pozicija „dužnika“.

Dalje je jasno, da gubitak od 5.4 miliona dinara nije nastao tek u prošloj godini. On se vuče sigurno već par godina. I vukao se je dok je išlo. Kad je situacija pritisla, stvorila se je odluka da se provede radikalna sanacija. To jest, otpis dosadašnje dioničke glavnice i ponovni upis.

Kod industrijskih poduzeća takove transakcije dolaze veoma često. Otpiše se dionička glavnica, da se njome pokriju gubici i izvrši se upis novih akcija, da se dođe do prometnog kapitala. Kod novčanih zavoda radi se u prvom redu o tome, da javnost ima u njih neograničeno poverenje. Sa vlastitim sredstvima ne može ni jedan novčani zavod da uspešno vrši svoj zadatak. On je upućen na kredit jer samo ukoliko ima uložaka i pologa na tekucem računu, može da sa svoje strane daje kredite.

Otpis dioničke glavnice naravno da će nepovoljno delovati na one koji imaju novaca, da ih ulažu u novčane zavode. Ali sa druge strane dolazi odmah ponovni upis. Za prvo vreme činjenica neće delovati na znatno povišenje uložaka. Nu vremenom ako se zavod bude povoljno razvijao i to će se zaboraviti i onda može računati na veći priliv uložaka. Jer na kraju ovde ulagači ne gube ni prebijene pare, nego je to slučaj samo sa akcionerima.

Obzirom, da je sanacija Prometne banke do sada bila neobična u našem novčarstvu, biće interesantno videti, kako će se zavod u buduće razvijati, u prvom redu kako će se razvijati plasman uložaka.

АПАТИНСКА БАНКА И ШТЕДИОНИЦА Д. Д., АПАТИН.

Апатинска банка и штедионица прославила је у прошлој години један веома значајан јубилеј: у 1929. години навршила је шездесету годину од свог оснивања, што је један веома редак јубилеј. У нашој држави има врло мало новчанин завода, који могу указивати на један успешан шездесетогодишњи рад.

Апатинска банка и штедионица била је основана у 1869. год, под насловом „Апатинска штедионица а. д.“ Главница је била утврђена на 100.000 аустр. форинти, и интересантно је напоменути, да је упис акција премашио за четири пута утврђену главницу. Услед врло брзог прилива уложака показало се потпуно непотребно, да би главница била 100.000 форинти, и како се је тражило, да се прво упише само пола главнице, 50.000 форинти, то се је, због изобиља средстава, одустало од уплате друге половине и главница је износила само 50.000 форинти, који је износ увођењем крунске вредности у 1900. години био претворен на 100.000 аустријских круна.

Главница је била чешће повишавана. У 1916. години повисила се на 200.000 кр., тиме што су се акције од 100 кр. прежигосале на номиналну вредност од 200 круна, употребом резервног фонда. Исте године главница је још повишена на 350.000 круна путем нове емисије од 750 нових акција а 200 круна. Главна скупштина банчина је 1923. године одлучила редукацију главнице на 43.750 динара, а номинална акција претворена је од 200 круна на динаре и смањена на 25 динара. Истовремено одлучено је повишење на 1.25 милиона динара, издавањем 12.062.5 нових деоница од номиналне вредности од 100 динара. (Емисиони курс износио је 110 динара). Осим тога сложене су и по четири старе акције а 25 динара у једну нову а динара 100.— У 1928. години одлучила је главна скупштина поновно повишење главнице на 2.5 милиона динара, и том је приликом изложено новоме упису 12.500 акција а 100 динара, са правом на дивиденду од 1. I. 1929. године. Ова је емисија била понуђена старим акционарима у размери 1:1 ал пари.

У животу Апатинске банке и штедионице д. д., Апатин, која се постепено развија, пролазе деценији у марљивом раду, а да завод није ни забележио какав важнији или

знатнији догађај. Значајан је изванредни конзерватизам и строгост код цензуре зајмова, услед чега годинама завод није имао нити најмањег губитка. Завод је с правом уживао свеопште поверење апатинског и околног пучанства, те је постао безуветно потребним фактором привредног живота, за чије унапређивање је стекао немалих заслуга.

Завод сам подвлачи у своје годишњем извештају, да га светски рат са својим последицама није поштедио. Силни губитци, који су настали услед уписа ратног зајма, као и стагнација у привредном животу, тражили су хитну реорганизацију. Са великим напорима и енергијом је успело, да се завод подигне на нове темеље. Тако је у години 1921. под насловом „Апатинска Банка и Штедионица д. д.“ — постао нов реорганизован завод, који је услед повећања капитала располагао деоничком главницом од Дин. 1.250.000.— Очекивани успех није изостао. Делатност је махом отпочела. Ново пробуђени обрт и трговина, који су до сада застој неповољно осећали, поклонили су банци своје велико поверење тако, да су улози порасли до веома завидљиве висине. И због тога је разумљиво, да је даљњи развој завода императивно изискивао поновно повећање капитала на Дин. 2,500.000 што је у години 1928. с успехом и извршено.

Као што смо подвлачили, Апатинска банка и штедионица показивала је, за један мали локално-провинцијски завод — врло леп напредак. Упоређење главних билансних позиција за последње три године то у пуној мери потврђује.

Добијамо следећу слику :

Рачун размене :

Актива	1927. г.	1928. г.	1929. г.
Благајна	225	265	287
Потраживања код новч. завода	627	556	2.217
Потраживања са менич. покрић.	20.776	19.795	18.901
Вредносни папири	61	61	111
Зајмови и дужници	329	804	214
Зграде	13	—	—
Пасива :			
Главница	1.250	2.500	2.500
Резервни фонд	140	160	250
Пензионни фонд	30	50	80
Улози	19.060	17.117	17.436
Неподигнута дивиденда	30	13	9
Реесконт	1.104	1.092	589
Преносне камате	280	309	346
Добитак	139	241	522
Збир пасиве	22.034	21.484	21.733

Рачун губитка и добитка :

Расходи :			
Камате	1.280	1.430	1.869
Трошкови	129	146	139
Плате	199	221	200
Порезе	341	101	198
Отписи	—	13	—
Пренос добитка	12	1	11
Добитак у тек. години	126	239	511
Приходи :			
Пренос добитка	12	1	11
Камате и провизије	2.038	2.154	2.518
Приходи од непокретности	32	—	—
Приходи хартија од вредности	6	—	—
Збир прихода	2.090	2.156	2.529

Властита средства износе у 1929. години 2.83 милиона динара а туђа 18.55 милиона и према томе завод располаже укупно са 21.38 милиона динара. Пада у очи, да су улози на штедњу последњих година у опадању ; од 19.06 милиона на 17.43 милиона. Према 1928. години примећујемо снет пораст од 315 хиљада динара. Баш због тог пораста види се, да ту није у питању бонитет завода или опадања поверења улагача. Напротив, бонитет завода је управо проворстан. Да су улошци од 1927. на 1928. опали, то је знак опште привредне депресије — која је улагаче принудила, да своје улошке реализирају, да би њима покрили текуће издатке. У овој години ситуација није промењена, и ако примећујемо пораст уложака, онда то значи, да су се у току времена ипак кумулирали нови капитал. У знатном опадању је реесконт, што је за завод веома повољна слика ; опадање износи за последње три године преко 50 од сто ; то је добро, јер доказује, да располаже завод довољним средствима па му следствено нису потребни износи, које би могао добити путем реесконта. То увек још остаје као гвоздена резерва. У току последњих година показује јак пораст и резервни фонд, који се је повећао од 140 хиљада на 250 хиљада динара. Та чињеница указује на мудру политику банчине управе ; тим дотацијама резервни фонд достигао је 10 од сто главнице.

Од укупних средстава у износу од 21.38 милиона динара, управа је пласирала 18.9 у кредите са меничним покрићем, а код новчаних завода потражује 2.22 милиона динара. То је и оправдање опадања реесконта. Како је уочијено, да су у Војводини покривена менична потраживања у највише случајева и хипотекама на земљу, то је сигурно, да мора бити бонитет меничног портфеља банчиног првокласан. Позиција зајмови и дужници је у опадању. Од 804 хиљада, пала је у 1929. години на 214 хиљада динара. То су конткорентни кредити, у највише случајева лични, краткорочни кредити, и да су у опадању, веома је повољно. Зграде, које су у 1927. години књижене са 13 хиљада, у 1928. и 1929. години не долазе више до изражаја, јер су потпуно отписане и са вредношћу од 10 динара фигурирају у билансу само за потсећање.

Добитак показује знажан пораст. Од 139 хиљада у 1927. години, повећан је у 1929. години на 522 хиљаде, те је био подељен на следећи начин : резервноме фонду дотирало је 150.000, на име 8 од сто дивиденде 200.000, пензионем фонду 100.000, у добротворне сврхе 10.000, а као награда дирекцији и надзорном одбору 47.900 хиљада динара.

У рачуну губитка и добитка пада у очи повећање камате, које предузеће плаћа, и ако су улошци и реесконт у опадању. Вероватно су преко тог рачуна прокњижени и какви други издатци, провизије, јер је рачун трошкова према 1928. години чак и смањен. Плате остале су последње три године непромењене а порези су у 1927. години књижени са 341.000, (због повишења главнице), у 1928. години са 101 хиљаду а у 1929. г. опет су порасли на 198.000 динара. Камате и провизије у страни прихода рачуна губитка и добитка су у порасту. Од 2.03 милиона у 1927. години порасли су у 1929. години на 2.52 милиона и ако су менични кредити у опадању. Еквивалентна су потраживања код новчаних завода, која су, као што знамо, порасла од 556.000 у 1928. години на 2.22 милиона у 1929. години. Како је предостројност управе Апатинске банке и штедионице позната, сигурно је, да су ова потраживања код новчаних завода пласирана код оваквих банака, да је загарантована потпуна сигурност — јер ту се ради о туђем новцу.

**Читајте наше
анализе биланса**